

науковому рівні [2, с. 180–181] та закріплене у нормах чинного Кримінального процесуального кодексу (КПК) (ст. 409, 413, 438, 445, ін.), але й не відповідає вимогам формальної логіки. Зокрема, профілактична діяльність є лише частиною запобіжної, тобто ці поняття співвідносяться як «одиничне» та «загальне» правові явища [3, с. 21–47].

Отже, виходячи з отриманих результатів дослідження, можна констатувати, що без змістовної видозміни нині діючого Закону України «Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі», неможливо здійснювати ефективні запобіжні заходи, які стосуються недопущення порушень правил адміністративного нагляду та застосування у зв'язку з цим ст. 395 КК до винних осіб.

Список використаних джерел

1. Єдиний звіт про кримінальні правопорушення за 2022 – жовтень 2024 року. *Про зареєстровані кримінальні правопорушення та результати їх досудового розслідування.* URL: <https://gp.gov.ua/ua/posts/pro-zareyestrovani-kriminalni-pravoporushennya-ta-rezultati-yih-dosudovogo-rozsliduvannya-2>.

2. Теорія держави : підручник / за ред. О. В. Петришина. Харків : Право, 2014. 368 с.

3. Голіна В. В. Запобігання злочинності (теорія і практика): навч. посіб. Харків: Нац. юрид. акад. України, 2011. 120 с.

Копотун Ігор Миколайович,

головний науковий співробітник науково-дослідної лабораторії з проблем запобігання кримінальним правопорушенням Донецького державного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор;

Дмитрієнко Юлія Сергіївна,

аспірант кафедри кримінального права та криминології Одеського державного університету внутрішніх справ

РЕЦИДИВ ЗЛОЧИНІВ: КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВІ ТА КРИМІНОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ЗАПОБІГАННЯ

Як показує практика, в умовах воєнного стану в Україні (2022–2024 рр.) особливої загрози набули суспільно небезпечні діяння, що пов'язані з рецидивними проявами злочинності (ст. 34

Кримінального кодексу (КК)). Так, тільки у 2023 році рецидив злочинів в Україні склав 22,9 % (на рівні 2022 року) у структурі всіх зареєстрованих кримінальних правопорушень [1]. Враховуючи зазначене та з огляду завдань, що закріплені у ст. 1, 50 КК, досить важливо встановити ті правові прогалини та колізії, а також інші детермінанти, які сприяють рецидивній злочинності у нашій державі. Так, результати вивчення офіційної статистики та спеціальних наукових розробок [2, с. 88–123], однією з детермінант, що сприяє вчиненню рецидивних кримінальних правопорушень, зокрема, у сфері виконання покарань, та знижує у зв'язку з цим рівень ефективності запобіжної діяльності, є неналежне використання у процесі їх профілактики кримінально значущої інформації про особу злочинця та його взаємозв'язки і взаємодію у середовищі засуджених, а також з персоналом органів і установ виконання покарань (УВП). При цьому слід зауважити, що зазначена негативна тенденція сформувалась ще у ранні періоди становлення системи виконання покарань у часи незалежності України та набула хронічних форм у сьогоднішні, про що постійно наголошується у відповідних державних програмах та інформаційних статистичних бюлетенях Державної кримінально-виконавчої служби (ДКВС) України. Так, у 1991 році із 214 засуджених, які відносились до категорії злісних порушників встановленого порядку відбування покарань, тільки 24 із них знаходились на профілактичних обліках (11 % у загальній структурі зазначених осіб). У свою чергу, у 1999 році (першому звітному періоді після повного виведення Державного департаменту України з питань виконання покарань (ДДУПВП) з підпорядкування МВС України) із 429 злочинів, які були вчинені у виправно-трудовах колоніях, тільки 144 припадало на засуджених, що перебували на профілактичних обліках цих УВП (33 % від загальної кількості осіб вказаної кримінологічної групи) [3, с. 13]. Аналогічні показники мали місце й у 2016 році (повному підпорядкуванні ДКВС Міністерству юстиції України, коли у сфері виконання покарань було зареєстровано 298 кримінальних правопорушень, вчинених засудженими, а рівень злочинності у розрахунку на 1 тис. осіб з 3,90 у 1991 році зріс до 4,91 у 2016 році [4, с. 1–12]. Суттєвих змін з цього приводу не відбулось і на протязі 2017–2022 р. р., що знайшло своє відображення в преамбулі відповідної Стратегії реформування пенітенціарної системи України до 2026 року.

Отже, слід констатувати, що у запобіжній діяльності України сформувалась складна прикладна проблема, що стосується

рецидивної злочинності (ст. 34 КК), яка має бути вирішена й на науковому рівні.

Список використаних джерел

1. Єдиний звіт про кримінальні правопорушення за 2022 – жовтень 2024 року. *Про зареєстровані кримінальні правопорушення та результати їх досудового розслідування*. URL: <https://gp.gov.ua/ua/posts/pro-zareyestrovani-kriminalni-pravoporushennya-ta-rezultati-yih-dosudovogo-rozsliduvannya-2>.

2. Богатирьов А. І. Антикриміногенний вплив на злочинність у місцях несвободи України; монографія. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2019. 432 с.

3. Оперативно-службова та виробничо-господарська діяльність органів і установ виконання покарань України у 1999 році: Інформаційний бюлетень. Київ: ДДУПВП, 2000. № 4. 84 с.

4. Про стан правопорядку, ізоляції та нагляду, діяльність підрозділів охорони, пожежної безпеки та воєнізованих формувань Державної кримінально-виконавчої служби України у 2016 році. Інформаційний бюлетень. Київ: Департамент ДКВС Міністерства юстиції України, 2017. 34 с.

Корольчук Віктор Володимирович,
начальник відділу організації наукової
діяльності Національної академії
внутрішніх справ, кандидат юридичних
наук, старший науковий співробітник;
Женунтій Володимир Іванович,
провідний науковий співробітник
відділу організації наукової діяльності
Національної академії внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, старший
науковий співробітник

ЕВОЛЮЦІЯ НАЦІОНАЛЬНОГО КРИМІНАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА ЩОДО ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ВВЕДЕННЯ В ОМАНУ СУДУ АБО ІНШОГО УПОВНОВАЖЕНОГО ОРГАНУ (СТ. 384 КК УКРАЇНИ)

Введення в оману суду або іншого уповноваженого органу (ст. 384 КК України) за своєю спрямованістю є навмисним прикритим протистоянням отриманню уповноваженими державними органами правдивих показань і достовірних доказів, науково-обґрунтованих висновків та підтверджень під час